

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

328. An in Papatum cadat Coadiutoria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

adjutoriarum, nihilominus & Coadjutoria perpetua, utpote in se continentes gratiam preventivam & concessionem tituli seu beneficii vacaturi cum clausula: *ex nunc prout ex tunc*: prohibita intelliguntur. Remouch. *loc. cit.* n. 15. Quin & quod Coadjutoria simplicium beneficiorum censerī debeant omni jure reprobata subiciantur iisdem odiis & nullitatibus, quibus merè expectativa, luculenter expressis; disposuit, & dubium omne sustulit Tridentinum *sess. 15. c. 7.* ubi post damnatas quasunque provisiones hereditariae successione imaginem referentes tanquam odiosas & PP. Decretis contrarias, idem in Coadjutoriis cum futura successione observari mandat sub iisdem penis, excipiendo solum Episcopatus & Monasteria. Remouch. n. 17. & 18.

2. Secundo videmus nihilominus absque eo, quod inde Ecclesia aut Coadjutor commodi quicquam habeat, aut sublevaminis, in solius Coadjutoris gratiam in istiusmodi beneficiis simplicibus, ut Canonatibus, Coadjutorias istiusmodi concedi, uti id frequens esse in Italia & Hispania in Canonatibus Cathedralium, & Collegiarum testatur Card. de Luca *ad Trident. d. 45. num. 9.* quod utique valide ac recte fieri à Sede Apostolica dispensatorio modo, & de plenitudine potestatis, quam habet in beneficiis, modo id fiat ex certa ejusdem sedis scientia, dubitandum non est; cum, ut idem Cardin. *loc. cit. num. 1.* competat Papae potestas dispensandi generaliter Conciliis generalibus, multo que magis huic Tridentino ob decretum illi in fine adjectum, de quo supra. Verumtamen ait Remouch. *cit. c. 6. à num. 26.* passim ejusmodi Coadjutorias nulliter & subreptitè impetrari sub fictis & commentitiis narratis, quasi ad sublevamen Ecclesiae & Coadjuti, sequentibus tamen aliis clausulis directè contrariis ab omni onere narratorum pro clausula finali adjectorum dispensatoricis per Scriptores corrupto stylo extensis; ac proinde sint planè ridiculae & elusoriae Tridentini, ac mentis summi Pontificis; quippe quod contineant meram expectativam seu provisionem palliatam, ut Mandos. *ad reg. 32. q. 30. num. 1.* apud eundem Remouch. maximè atenta clausula: *ex nunc prout ex tunc.* operante perfectionem aetatis collationis, ut idem Mandos. *loc. cit.* de praesente, effectu collato post obitum Coadjuti. Ac proinde jam etiam, ut Remouch. *num. 28.* cum haec Coadjutoria respectu simplicium beneficiorum in sua forma & materia sint per Trident. aequè prohibita ac merè expectativa & gratia preventivae, gratia seu provisiones desuper quomodocunque extensa non possunt convalidari per ficta narrata, & formam plane commentitiam & omni effectu destitutam; vanumque est, quod velint auctoritatem Papae tollere omnem suspensionem, & de illicito facere licitum; quia id verum est accedente certa scientia concedentis, & in facto jure communi aut conciliari non permisso vel aliter disposito (lex enim dispositiva tantam vim habere non solet, quantam prohibitiva) non verò in gratiis per importunas petitiones concessis, & in casibus per Oecumenicum Concilium damnatis, & expressè & maximè uti contra bonos mores prohibitis; nam tunc, cum nulla consuetudo qualiscumque vel lex rationi & bonis moribus expressè universalis Ecclesiae Concilio corroboratis contraria sit tolerabilis, ut

dicitur *c. veritate, d. 8.* voluntas Papae non praesumitur, nec simplex derogatio sufficit absque perfecta scientia & causationabili & vera, minime ficta. Remouch. *loc. cit.* n. 30. ubi etiam ait, minus proinde sufficere generales derogationes inferi solitas ex stylo Scriptorum Coadjutoris Canoniceatum.

3. Resp. secundo: Coadjutoriarum perpetuarum, si Tridentinum spectetur, capacia sunt solum beneficia majora, nempe Episcopatus & Monasteria, veluti solum excepta ab eodem Concilio vetante Coadjutorias cum futura successione. Remouch. *cit. c. 6. n. 19.* ubi in genere fatendum in Concilio Tridentino sola beneficia duplicia, idque majora, nempe Episcopatus & Monasteria tanquam tantummodo excepta in eodem Concilio esse subiectum materiale Coadjutoriarum cum futura successione.

4. De caetero, num eadem exceptione conciliari, implicite saltem, contineantur & alia beneficia jurisdictionalia aut curata, nempe dignitas & Rectoria pastorales Episcopatu & Abbatibus inferiores, ut sunt Archidiaconatus, Prapostura Decanatus, Pastoratus, merito dubitatur. In partem affirmativam inclinat Remouch. *cit. c. 6. à n. 24.* dum ait, ea illa beneficia majora comprehendendi sub ratione finali dicta exceptionis; quia saepe concurrunt causa legitima, quibus plurimum interesse potest Ecclesiae & subditorum, ut Coadjutores dentur similibus Praelatis & Rectoribus, servatis tamen solemnitatibus ejusdem Concilii. Et sicut Episcopatus & Monasteria Concilium permittit dari Coadjutorias perpetuas in compensationem laborum, quidni pari modo Praelatis aliis & Rectoribus parochialium, qui vices eorum suppleant, censeatur permittere clausulam futurae successione per modum accessionis & in compensationem, praesertim si ii vivente Coadjuto salarium nullum accipiant. Illud saltem verum, quod addit Remouch. *loc. cit. n. 25.* Papam saltem facilius pro causa qualitate, & aequitate ac bono Ecclesiae subditorumque salute supplere & derogare posse dicto *c. 7. sess. 25.* Porro illud mirandum, quod Card. de Luca *loc. cit. à n. 7.* & ex eo verbotenus Carol. de Luca *ad Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 9.* dicat, in Italia & Hispania, ubi observantia Tridentini magis viget, pene nullum esse Coadjutoriarum perpetuarum in Ecclesiis Cathedralibus & Metropolitanis usum, bene tamen in Ecclesiis & beneficiis inferioribus, puta in parochialibus vel in dignitatibus & Canonatibus Cathedralium & Collegiarum, quando justa causa infirmitatis vel gravis aetatis accedat. In Germania vero & Gallia, ubi observantia Concilii non ita viget, facilius concedantur haec Coadjutoria in Episcopatibus & Monasteriis ex justa causa examinari solita in S. Congregatione consistoriali, id inquam mirandum; cum Concilium expressè permittat illas Coadjutorias in Cathedralibus & Monasteriis, in aliis verò vetet.

Quaestio 328. An in Papatum cadat Coadjutoria?

1. **R**espond. primo: Summo Pontifice praesentio aut infirmitate reddito inhabili dari non potest ab alio Coadjutor; deficit siquidem persona aut Collegium auctoritate, aut jurisdictione eo superius, ut patet Remouch. *c. 7. n. 4.*

2. Re-

2. Reſp. ſecundò: Nec ipſe ſibi Coadjutorem cum futura ſucceſſione aſſumere poteſt, aut ſaltem non expedit; ſed ejus inidoneitas ſive in ſpiritualibus ſive in temporalibus ſupplenda per Camerarium aliòſque Officiales. Remouch, *loc. cit.*, inquit, ſic in primitiva Eccleſia ſeu ipſius incunabilis reſolutum; cum Clemens I. denominatus per Petrum in ſucceſſorem, ne ipſius exemplum induceret conſuetudinem Eccleſiæ pernicioſam, renunciavit, remiſitque ad electionem judiciũ ve Eccleſiæ, ut Bellarmin. *de Rom. Pontif.* l. 2. c. 5. ubi, quòd Petrus paſſione ſua imminente B. Clementi Sedem episcopalem reliquit; Petro autem mortuo Clemens in Sede apoſtolica ſedere noluit, donec vixerunt Linus & Cletus, qui ipſius Petri Adjutores in episcopali officio fuerant juxta Epiphani. *heresi* 27. Verumtamen non reluere in hoc ſpeciem Coadjutoria, de qua hic, patet ex eo, quòd Petrus Linum quòdam vixerit, aſſumpſerit quidem in Adjutorem, non autem in ſucceſſorem; & contra Clementem designavit in ſucceſſorem, quem non conſtat ab eo adhibitum in Adjutorem. De cætero, quàm fuerint Pontifices Romani alieni ab invehendis hujusmodi Coadjutoriis in ipſam Sedem apoſtolicam, conſtituendisque ſucceſſoribus ſibi, conſtat ex ſequentibus. Dum Bonifacius II. ut inquit Thomalia. *in veteri & nov. Eccleſia diſcipl.* de benef. p. 2. l. 2. c. 57. num. 10. ex Baron. *ad annum Chriſti* 531. ipſemet ultus, quam canonicis Regulis inuſſerit, contumeliam, flammiſ abſumpto coram Clero & Senatu eo decreto, quo Vigilium Diaconum ſucceſſorem ſibi curaverat deligi. Dum Bonifacius III. in Concilio Romæ coacto decrevit, ne de Pontificis ſuperſtitis ſucceſſore unquam tractaretur, ſed non niſi tertio de poſitionis die ejus adunato Clero & filiis Eccleſiæ tunc fiat electio. Thomali. *loc. cit.* ex Baronio *ad annum* 606. n. 8. Dum Martinus I. captivus abductus Conſtantinopolim, Clero juſſo eligere ei ſucceſſorem, ipſe in *Epistoſa ſua* 15. expreſſe teſtetur, nunquam id, nempe ſubrogationem ſucceſſoris, ex quacunque abſentia Pontificis contigſſe, & ſe ſperare neque id impoſſerum futurum; quia in abſentia Pontificis Archidiaconus & Archipreſbyter & Primicerius repræſentant locum Pontificis. Dum verò ſeneſcente ſæculo duodecimo Cæleſtius III. morti proximis conſilium inivit ſubrogandi ſibi Cardinalis S. Prifeæ, quem ſibi adjunxerat nexu artiſſimo curatum omnium conſcium, & pontificalium functionum adminiſtrum; ſed quia tunc nulla ſuppetebat perſecutio, adeoque non uni Eccleſiæ utilitati ſerviebant ea conſilia, invidiſſima conſtantia reſtitere Cardinales; & ſic res ad effectum dedueta non fuit. Baronius *ad annum* 1198. & ex eo Thomali. *loc. cit.* c. 59. n. 5. Quòd ſi etiam quidam alii Pontificum ſuos designavere ſucceſſores (præterquam id non fecerint unico veluti contextu aſſumendo illos in Coadjutores, & ſimul in ſucceſſores designando) fecerunt id adacti graviffimis, & in certis perſecutionum diſcriminibus, & non niſi invitante Clero, aut etiam Cardinalium Collegio, aut certè designatione illa ab aliis approbanda, ut videre eſt apud Thomali. *cit.* c. 59. n. 3. 5. & 6. ubi etiam, quòd certum de cætero fixumque fuerit omnibus æmulari potiùs Gregorii VII. conſtantiam, qui, ut Malbeſb. l. 3. p. 108. refert, rogatus à Cardinalibus, ut Papam conſtitueret, B. Petri exemplum referentibus, qui lætentis Eccleſiæ

P. Laurentii Tract. II. De Coadjut.

rudimentis vivens Clementem præfecerat, negavit ille, idem exemplum ſecutorum, quod ab antiquo Concilio eſſet vetitum.

Quæſtio 329. An eidem dari poſſint plures Coadjutores, & pluribus coadjuvandis unus?

1. Reſp. primò: quod ſpectat primam quaſtionis partem, & ſermo eſt de Coadjutoriis perpetuis, patet, eam locum habere non poſſe; cum eidem Coadjuto ſucceſſere nequeant plures ſimul in eodem beneficio illius. Secus tamen videtur, ſi Coadjutoria illa perpetua reſpicerent diverſa ejuſdem Coadjuti beneficia. Sed neque pluribus coadjuvandis dari poſſe videtur unus Coadjutor cum ſucceſſione; dum ex eo, quòd ea plurium beneficia inter ſe incompatibilia in unam perſonam confluere nequeant, niſi fortè diſpoſitively, concedi ſimul nequit ſucceſſio illa reſpectu plurium beneficiorum ab iſtis coadjuvandis habiturum.

2. Reſp. ſecundò: ſi ſermo eſt de Coadjutoriis temporalibus, videtur primò, dari poſſe uni Coadjutores plures, dividendo inter eos onera & adminiſtrationem Coadjuti, Caſtopal. *tract.* 13. d. 1. p. 9. n. 5. Quemadmodum eidem dari poteſt Coadjutor quò ad miniftrationem temporalium, & relinquendo eum ſibi quò ad ſpiritualia; eò quòd quò ad iſta, non verò quò ad hæc adminiſtranda Prælatuſ reddituſ ſit inidoneuſ. Videtur quoque ſecundò poſſe unum pluribus dari Coadjutorem, dum onera, adminiſtrationes & obligationes ſub eundem ab uno iſto Coadjutore ſunt compatibiles. vide de hoc Jo. Andreæ. *ad c. conſultationibus. de Cler. agrot.* n. 11. ex quo ferè ea omnia, quæ ſunt de Coadjutoribus hiſ non perpetuis ad literam ferè exſcripſiſſe Cardinalem, Butr. Anchar. Abb. Jo. de Anan. ait Fagn. *ad cit. c. conſultationibus.* n. 22.

Quæſtio 330. A quo concedi poſſint Coadjutoria perpetua?

Reſpond. Tametiſ olim ante Tridentinum, dum gratia præventiva erant in uſu, quidam voluerint ipſiſ adeo Ordinariis tribuere facultatem concedendi Coadjutorias perpetuas in beneficiis, quorum collatio quovis meſe ipſiſ competiſſet Remouch. c. 5. n. 7. modò tamen ſolus Papa, & quidem diſpenſatively tantum hæſ Coadjutorias, qualiacumque ſint beneficia, concedere poteſt. Fagn. *in c. nulla. de conſeſ. præb.* n. 68. ubi: Coadjutoriam perpetuam, etiam in beneficiis inferioribus, dat ſolus Papa, qui ſolus contra Canones diſpenſare poteſt, Caſtopal. *tract.* 13. d. 1. p. 9. num. 7. citans Azor. *Inſtit. mor.* p. 2. l. 3. c. 2. q. 2. Tondutus *qq. benef.* p. 2. c. 1. §. 13. n. 27. Remouch. *loc. cit.* citans Redoan. *de ſimon.* p. 2. c. 19. n. 5. Mandol. *de ſignat. grat. tit. Coadjutoria. verſ. ſi tamen Papa.* Barboſ. *juris Eccleſ.* l. 3. c. 10. n. 33. Laym. *ad c. bona de elect.* n. 5. Ventrigl. *tom.* 2. *annor.* 13. n. 17. Garc. *de benef.* p. 4 c. 5. n. 16. Patif. *de reſign.* l. 6. q. 5. n. 15. & l. 7. q. 20. n. 14. Gonz. *gl.* §. 9. n. 91. Lambertini. *de jurep.* l. 2. p. 1. q. 6. a. 20. n. 3. & ſeq. Proinde jam illas concedere nequit Legatuſ Apoſtolicuſ de Latere. Gonz. *cit.* n. 91. Garc. n. 19. Caſtop. Tondut. Barboſ. *ll. cit.* cum Gambato *de offic. & poteſt. Legati.* l. 3. de Coadj. n. 13.